

Antológia
Frances Mayes
Napsütötte Toszkána
című könyvéhez

Az antológiát összeállította az Olvasók Diadala 2019. G-5 csapata

Előszó

Az antológia az író nő egy olasz kisváros életébe való beilleszkedésének főbb állomásait villantja fel versekben. A címlapon és az első képeken Bramasole látható, amelynek a felújítása áll könyvének középpontjában. A ház átalakítása közben megismerkedik Cortona egyszerű embereivel és egy új életérzéssel, amelyre egész eddigi életében vágyott.

Új barátokra, ismerősökre tesz szert, és a négy évig tartó átalakítás után a kisváros elismert, tisztelt lakója lesz. Az élete teljesen megváltozik, és ennek az átalakulásnak a legfőbb pillanatait ragadta meg világhírűvé vált könyvében.

Bramasole

Az antológia az idő múlására Vivaldi Négy évszak című szonettjeivel és egy, a mai napig is meghökkentő festő, Arcimboldo azonos című festményeivel, valamint négy idézettel utal.

Ezt követően az író által bemutatott jelentősebb események, hangulatok kerülnek előtérbe:

az etruszk emlékek,

a szőlő és a bor,

a templomok,

az olajfák,

a napfény jelentősége,

Firenze, Toszkána fővárosa,

a pipacsmezők,

a mindennapi kávézás és tézstaevés,

az olasz életigenlés, az épített és a természetes környezet dicsérete.

Reméljük, hogy a költeményekkel és a képekkel sikerül egy kicsit visszaadni a mediterrán Toszkána, ill. Cortona hangulatát, amely úgy elbűvölte a szerzőt is.

Olvasók Diadala 2019., G-5 csapata

**Megérkezett az új tavasz, vidáman
köszönti őt az ujjongó madárdal,
s a csermelyek a szellő sóhajában
frissülve futnak, édes suttogással.**

Antonio Vivaldi: A négy évszak – Tavasz

Giuseppe Arcimboldo: A négy évszak - tavasz, 1563

Az idő múlása arra szolgál, hogy az ember lehetőséget kapjon a fejlődésre, hogy bölcsébbé váljon, kiteljesítse önmagát.

Marlo Morgan

**A nap hevétől elgyengülve bágyad
a nyáj, az ember, lángol a fenyő is,
elomlik hangja a kakukk-madárnak,
a gerledal merő szín és merő íz.**

Antonio Vivaldi: A négy évszak – Nyár

Giuseppe Arcimboldo: A négy évszak - nyár, 1572

*Az idő (...) olyan lassan telik, amíg az ember fiatal, idősebb korunkban pedig olyan,
mintha röpkülne.*

Anna Tyler

**Minden vigadjon, dalra, táncra kelve!
Legyint a langyos légtenger fuvalma,
a gazdag évszak mintha integetne:
édes álomból szép gyönyörbe csalna**

Antonio Vivaldi: A négy évszak – Ősz

Giuseppe Arcimboldo: A négy évszak - ősz, 1572

Az idő, amiről jobb, ha nem kérdezzük, micsoda, egyre gyorsabban telik. Múlik. Száguld.

Vámos Miklós

**Fekete felhőkből jönnek keményen
a szörny-szelek s szigorúan morognak,
a percek lépte koppanó az éjben,
a végtelen fagy fogakat vacogtat.**

Antonio Vivaldi: A négy évszak – Tél

Giuseppe Arcimboldo: A négy évszak - tél, 1563

Az idő nem magnószalag, amit oda-vissza lehet tekerni. (...) Az idő itt van. Használd ki.

Paulo Coelho

**Dobognak... dobbanásuk lassan áthat,
Felmelegíti dermedt véremet,
Lassan megértem a beszédjüket:
„Mi kövek voltunk, rossz, rideg kövek,
Kemény kövek és haszontalanok,
Nehezek, otrombák, formátlanok,
Tehetetlenek, tompák, elesettek,
Mozdíthatatlanok.**

Reményik Sándor: Kövek zsoltára

Cortona, Etruszk Múzeum

És a nagy etruszk talány, amiről annyit beszéltek? Azok a híres halálközönségek? Hol vannak? Seholy látom, bármerre nézek a sírok, vázák és ábrák, az égetett föld alakzatai között, csak az életet, és benne az alvilági szörnyeket is persze, mert nagy dolog a halál. De nagyobb dolog kifogni a halálon és nincs szebb képlete, mint a nevetés.

Vas István: Etruszk szarkofág

**De szeretlek szőlő, lágy venyigéje,
édes gerezd tanyája, kedv igéje,
bor anyja, áldott búfeledtető.**

Giosué Carducci: Beszélgetés a fákkal

**Boldogok mi, a barátság
Víg seregbe összevont,
Itt borunkat kedvvel isszuk,
Távol elkerül a gond.
Fel, vitézi a kulacsnak!
Fel, miénk e szép világ**

Bajza József: Borének

**Így szoktam ezt: ha száll az alkonyat,
az üres templomba besurranok.
Egy lélek, aki Istent látogat.
A szentek komoly arca rámragyog.**

...

**Olyan végtelen áhítat fog el,
mintha erdőben néznék csillagot,
ahol az örök, ős csend ünnepel,
pedig – csupán egy templomban vagyok.**

Reményik Sándor: Üres templomban

Cortona, A Santa Margherita templom harangtornya

**Festői olajfák kecsesen hajolnak,
karcú ágacskáik szellővel dacolnak,
rózse-lak - venyige-bordának oltalmán,
aprócska fészek ring olajfa lombkarján.**

Horváth Piroska: Suttogó olajfák

Toszkán táj olajfákkal

Toszkána zöld aranya, az olívabogyó

**Hadd mondjalak el, te piac,
piac te, kít megvet az ünnepi szónok
s a nyavalyás költő,
mily szép vagy a fényben, milyen diadalmas.**

**Lüktetve zsbongasz. Az élet ütemére
pezsgesz előttem (...)**

Kosztolányi Dezső: Piac

Cortona piactere

**Fehér felhőcsapat vonul nyugatra,
a nedves égre utca, tér nevet fel,
a nap jóságosan tekint az ember
művére, szép győzelmet így aratva.**

**Tornyait rózsatündöklésbe tartja
a dóm s ezer aranyszobrot emel fel -
hosszánát fénylik, míg madársereg ver
tanyát tülekedőn s csivogva rajta.**

Giosuè Carducci: Napfény és szerelem

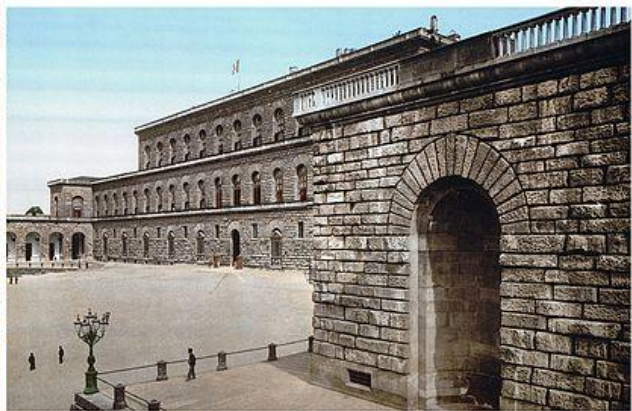

Cortona látképe napfényben

Firenze

**Hogy megöleljem Montalét, a költőt
(őt, a termékeny bánatút), e kedves
városba jöttem újra. Mintha minden
kőkövka, melyre lábam dobban éppen:
a szívem volna. Régibajom. De nem panaszkodom.
Az égen a csillagállás új időt jelez már.**

Umberto Saba: Három város

Firenze

**Messze virítanak.
Lenge szirmaikat
rázva vérpirosan,
mag felett magasan,
messze virítanak.**

**Tőlük piros a táj!
„Ime itt van a nyár!”
Őket nézegetik,
szép csokorba szedik.
Tőlük piros a táj.**

Váci Mihály: Pipacsok a búzamezőben

Toszkán pipacsmező

**Ím, a drága
Nap sugára
fényét hinti szerteszét.
Bíborszínben
csillog minden,
vár ránk erdő, tarka rét.
Minden gondunk messze száll.**

Carmina Burana

Toszkán táj ragyogó napsütésben

**Keserédes íz,
mely mámort s új erőt ad
ébredés után.**

Szalay László: Reggeli után – haiku vers

**Nem rossz a csigatészta,
csak rém lassan mászik,
ezért simán le hagyja
a versenyben egy másik.**

Lackfi János: Betűtészta

**Itália! tudom városaid csodálni,
hol dús sikátoron vidám nép inceseleg.
Lázás az ily szük út, mint testben kék erek,
s nemes habár hanyag, szennyében is királyi.**

**Vonzanak íveid s tünt fényed palotái
árkádod, oszlopod, a sугaras terek,
hol elszédülnek az ideges emberek,
vonzanak a sötét toronylépcsők csigái.**

Babits Mihály: Itália

Cortonai utca

**Az Olvasók Diadala 2019. G-5 csapata által összeállított antológiasorozat eddig
megjelent kötetei:**

1. *Schüffer Erzsébet: Hol vagy?*
2. *Emily Arsenault: Az eltört teáspohár*
3. *Frances Mayes: Napsütötte Toszkána*

Versek forrásai

Antonio Vivaldi: A négy évszak

<https://www.irodalmijelen.hu/05242013-1408/negy-evszak-antonio-vivaldi-szonettek-szilagyi-domokos-kanyadi-sandor-juhasz-ferenc>

Gondolatok az időről

<https://www.google.com/search?q=bramasole+toscana&biw=1366&bih=621&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=6jPaRJPkXyD9sM%253A%252Cy7T40rfe9k9z9M%252C&vet=1&usg=AI4 - kTk84V9bMBPbbFHifYgQ8QJcTkExA&sa=X&ved=2ahUKEwjqvNPFrrTiAhUFmYsKHWLZAQYQ9QEwAXoECAgQBA#imgrc=6jPaRJPkXyD9sM:>

Reményik Sándor: Kövek zsoltára

<http://mek.niif.hu/01000/01052/html/vers0802.htm>

Vas István: Etruszk szarkofág

https://www.babelmatrix.org/works/hu/Vas_Istv%C3%A1n/Etruszk_szarkof%C3%A1g

Giosué Carducci: Beszélgetés a fákkal

<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Verstar-verstar-otven-kolto-osszes-verse-2/kosztolanyi-dezso-19890/olaszorszag-1C880/beszelgetes-a-fakkal-1C88A/>

Bajza József: Borének

<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Verstar-verstar-otven-kolto-osszes-verse-2/bajza-jozsef-89DF/haza-elet-emlekezes-8AEC/borenek-8AF0/>

Reményik Sándor: Üres templomban

<http://mek.niif.hu/01000/01052/html/vers0802.htm>

Horváth Piroska: Suttogó olajfák

https://holnapmagazin.hu/vers.php?vers_id=37555

Kosztolányi Dezső: Piac

<http://mek.oszk.hu/00700/00753/html/vers1122.htm>

Giosuè Carducci: Napfény és szerelem

http://www.magyarulbabelben.net/works/it/Carducci%2C_Giosu%C3%A8-1835/Sole_e_amore/hu/25851-Napf%C3%A9ny_%C3%A9s_szerelem

Umberto Saba: Három város

<http://mek.oszk.hu/02400/02475/02475.pdf>

Váci Mihály: Pipacsok a búzamezőben

<https://meglepetesvers.hu/vaci-mihaly-pipacsok-a-buzamezoben/#.XOgxDIzbZ4>

Carmina Burana

https://www.magyarulbabelben.net/works/la/K%C3%B6z%C3%A9pkori_versgy%C5%B1jtem%C3%A9ny/Carmina_Burana

Szalay László: Reggeli kávé

[3sor.hu - haiku versek](http://3sor.hu)

Lackfi János: Betűtészta

https://www.google.com/search?q=olasz+t%C3%A9szta+versben&biw=1366&bih=621&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=VEADSIRkQfSTmM%253A%252CuZ_smHvkGfg2GM%252C_&vet=1&usg=AI4_kR3d0lqVWmc9nAaKVBTYOVZsl3mow&sa=X&ved=2ahUKEwjfos7G47TiAhVj-SoKHeZQAAIQ9QEwBXoECAkQDA#imgdii=5YXd1MKxIAXb5M:&imgrc=VEADSI RkQfSTmM:&vet=1

Babits Mihály: Itália

<http://epa.oszk.hu/00000/00022/00028/00653.htm>

Képek forrásai

Címoldal és Bramasole

<https://www.google.com/search?q=bramasole+toscana&biw=1366&bih=621&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=6jPaRJPKXyD9sM%253A%252Cy7T40rfe9k9z9M%252C&vet=1&usg=AI4 - kTk84V9bMBPbbFHifYgQ8QJcTkExA&sa=X&ved=2ahUKEwjvNPFrrTiAhUFmYsKHwLZAQYQ9QEwAXoECAgQBA#imgrc=6jPaRJPKXyD9sM:>

Giuseppe Arcimboldo: A négy évszak

<http://festmenyes.blogspot.com/2017/01/giuseppe-arcimboldo-negy-evszak.html#!/2017/01/giuseppe-arcimboldo-negy-evszak.html>

Cortona, Etruszk Múzeum

https://www.google.hu/search?tbm=isch&sa=1&ei=23fnXJBaw9STBZ7us1g&q=Cortona+festm%C3%A9nyek&oq=Cortona+festm%C3%A9nyek&gs_l=img.3...22846.27546..29731...0.0..0.96.1247.15.....0...1..gws-wiz-img.....0i7i30j0i67j0.DSsSEfm1RvY#imgdii=Nvd-v6W9wSYsdM:&imgrc=JEe9ZQ IAs6VJM:&spf=1558673389830

Szőlő és bor

https://www.google.com/search?q=toscana+bor+aldi&tbm=isch&source=univ&sa=X&ved=2ahUKEwjkkIf_pLTiAhUHmYsKHUWSBE0QsAR6BAgJEAE&biw=1366&bih=621

Cortona temploma

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Cortona#/media/File:Cortona-tower01.jpg>

Olajfák

https://www.google.com/search?q=toszk%C3%A1n+olajf%C3%A1k&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=C-Q3ZIEf06dvOM%253A%252CRKuk4NUPQDH0eM%252C&vet=1&usg=AI4 - kTjmaUKdxXuyPU95IUfbnY_hdt0g&sa=X&ved=2ahUKEwiEr6mtxbTiAhXtlosKHcabCk8Q9QEwA3oECAkQBg#imgrc=FtOGiZYc5DLjdM:&vet=1

Cortona piaca

https://www.google.com/search?q=cortona+piact%C3%A9r&sa=N&biw=1366&bih=621&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=pBGB5m5rOJpyBM%253A%252CP6yPQdG2nQ79VM%252C&vet=1&usg=AI4 -kTbY39F14 tW-AovHAS6Vo3Sx2uCA&ved=2ahUKEwj_05CS0rTiAhUPqIsKHTSaCEQ4ChD1ATADegQICRAI#imgrc=zKD_jzMme256ZM:&vet=1

Cortona látképe

https://www.google.com/search?q=cortona+v%C3%A1ros+k%C3%A9pek&biw=1366&bih=621&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=gwOceIh3-LlutM%253A%252Cz-uCwM8YHZ6erM%252C &vet=1&usg=AI4 - kTbFWnlkBUwtzE1_nTlbW7FAGJOeQ&sa=X&ved=2ahUKEwiVie7l1LTiAhXmxIsKHVsFDuAQ9QEwAHoECAkQBA#imgrc=gwOceIh3-LlutM:

Firenze

https://hu.wikipedia.org/wiki/Firenze#/media/File:Collage_Firenze.jpg

Toszkán pipacsmező

<https://www.google.com/search?q=pipacsmez%C5%91+toszk%C3%A1na&biw=1366&bih=621&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=rsFsz9ZTZx5yQM%253A%252CQui7VM6iiJC-jM%252C &vet=1&usg=AI4 - kRJ840XkJoxn1WZ4XFud2FoSjZpKw&sa=X&ved=2ahUKEwjrg-vi4LTiAhVos4sKHWyPAtMQ9QEwB3oECAkQCA#imgrc=rsFsz9ZTZx5yQM:>

Toszkán táj ragyogó napsütésben

https://www.google.com/search?q=toszk%C3%A1n+t%C3%A1j+ragyog%C3%B3+napf%C3%A9nyben&biw=1366&bih=621&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=1PglMHC RaVbpDM%253A%252CsDJPvF7i2oV66M%252C &vet=1&usg=AI4 - kRQH3aYfET0xLJ-itawv8_JLEgDgA&sa=X&ved=2ahUKEwiBzY_Z6LTiAhWjlYsKHZ71DWcQ9QEwBnoECAkQBA#imgrc=hFX8S6jR1-8GIM:&vet=1

Kávétészta

https://www.google.com/search?q=reggeli+k%C3%A1v%C3%A9+versek&sa=X&biw=1366&bih=621&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=-Kc2AfV6UP5qIM%253A%252CvtPNJdNv taQM%252C &vet=1&usg=AI4 - kRMOuPnMjBJwoq_vvldWIG9Fe-1PA&ved=2ahUKEwiCrdKp67TiAhVlsosKHU3MDjwQ9QEwA3oECAkQBg#imgrc=K0xBG_ED0QtLXM:&vet=1

Cortonai utca

https://pandarte.blog.hu/2013/07/14/napsutotte_pandarte_toszkaban_firenze_cortona_arezso